

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd — RP 203/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om militär underrättelseverksamhet och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om militär underrättelseverksamhet och till vissa lagar som har samband med den (RP 203/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvarsutskottet (FsUB 9/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att försvarsministeriet före utgången av 2020 lämnar försvarsutskottet en utredning om hur den nya lagstiftningen om militär underrättelseverksamhet fungerar.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om militär underrättelseverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om syftet med Försvarmaktens underrättelseverksamhet (*militär underrättelseinhämtning*), om myndigheternas uppgifter och befogenheter, om beslutsfattande samt om styrningen av den militära underrättelseinhämtningen och övervakningen av den militära underrättelseinhämtningen inom försvarsförvaltningen. Lagen innehåller också bestämmelser om det tekniska genomförandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om civil underrättelseinhämtning finns i 5 a kap. i polislagen (872/2011) och i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/).

Bestämmelser om försvarmaktens brottsbekämpning finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarmakten (255/2014).

Bestämmelser om övervakning av underrättelseverksamheten finns i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019) och i riksdagens arbetsordning (40/2000). Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten (332/2019).

3 §

Syftet med den militära underrättelseinhämtningen

Syftet med den militära underrättelseinhämtningen är att till stöd för den högsta statsledningens beslutsfattande inhämta och behandla information om militär verksamhet som riktar sig mot Finland eller som är av betydelse med tanke på Finlands säkerhetsmiljö eller om verksamhet som avses i 4 § 2 mom. och att inhämta och behandla information för att Försvarmakten ska kunna

1) övervaka landområdena, vattenområdena och luftrummet samt trygga den territoriella integriteten,

2) trygga befolkningens livsbetingelser, de grundläggande fri- och rättigheterna och statsledningens handlingsfrihet samt försvara den lagliga samhällsordningen,

3) delta i stöd och bistånd som grundar sig på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen samt delta i territorialövervakningssamarbete eller i annat internationellt bistånd och annan internationell verksamhet,

4) delta i internationell militär krishantering och i militära uppdrag i annan internationell krishantering.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

4 §

Föremål för den militära underrättelseinhämtningen

Följande verksamheter är föremål för den militära underrättelseinhämtningen, om verksamheten till sin art är militär:

- 1) verksamhet som bedrivs av en främmande stats väpnade styrkor och av med dem jämförbara organiserade trupper samt förberedelse för sådan verksamhet,
- 2) underrättelseverksamhet som riktar sig mot Finlands försvar,
- 3) planering, tillverkning, spridning och användning av massförstörelsevapen,
- 4) en främmande stats utvecklande och spridning av militärmateriel,
- 5) en kris som allvarligt hotar internationell fred och säkerhet,
- 6) verksamhet som allvarligt hotar säkerheten vid internationella krishanteringsinsatser,
- 7) verksamhet som allvarligt hotar säkerheten i samband med att Finland ger internationellt bistånd och i samband med annan internationell verksamhet.

Föremål för den militära underrättelseinhämtningen är också en främmande stats verksamhet eller någon annan sådan verksamhet som allvarligt hotar det finska försvaret eller som äventyrar samhällets vitala funktioner.

5 §

Respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Militärunderrättelsemyndigheterna ska respektera de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, och när de utövar sina befogenheter välja det motiverbara alternativ som bäst tillgodoser dessa rättigheter.

6 §

Proportionalitetsprincipen

Den militära underrättelseinhämtningens åtgärder ska vara försvarbara i förhållande till hur viktiga de uppgifter är som erhålls genom informationsinhämtningen, till hur brådskande underrättelseuppdraget är, till det eftersträlvade målet för den militära underrättelseinhämtningen, till föremålet för den militära underrättelseinhämtningen, till den inskränkning av rättigheter som andra orsakas av att en underrättelseåtgärd används samt till andra omständigheter som påverkar saken. Åtgärden ska även ge tillräckliga faktiska möjligheter att nå de godtagbara mål som ställts upp för den militära underrättelseinhämtningen.

7 §

Principen om minsta olägenhet

Genom användning av den militära underrättelseinhämtningens befogenheter får det inte ingripas i någons rättigheter i större utsträckning och ingen får orsakas större skada eller olägenhet än

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

vad som är nödvändigt för att utföra uppdraget. Vid underrättelseinhämtning ska ingrepp i skyddet för hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden ske så riktat och begränsat som möjligt.

8 §

Principen om ändamålsbundenhet

Den militära underrättelseinhämtningens befogenheter får endast användas för de syften som anges i denna lag.

9 §

Förbud mot diskriminerande underrättelseverksamhet

Inriktningen av en åtgärd inom den militära underrättelseinhämtningen får inte utan godtagbart skäl grunda sig på en persons ålder, kön, ursprung, nationalitet, bosättningsort, språk, religion, övertygelse, åsikt, politiska verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuella läggning eller någon annan orsak som gäller hans eller hennes person.

10 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *sökbegrepp* en uppgift som används för att vid underrättelseinhämtning som avser datatrafik så avgränsat och exakt som möjligt i en del av kommunikationsnätet selektera den datatrafik som är föremål för underrättelseinhämtningen, varvid intrånget i skyddet för hemligheten för förtroliga meddelanden sker endast i den omfattning som är nödvändig för att uppnå syftet med underrättelseinhämtningen,

2) *kategori av sökbegrepp* sökbegrepp som anknyter till varandra och beskriver samma ämnesområde,

3) *den som utför en koppling* en sådan tillhandahållare av nät- och infrastrukturtjänster som avses i 6 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) eller ett dotterbolag som helt ägs av tillhandahållaren,

4) *grupp av personer* en grupp av minst tre personer som under en viss tid utgör en strukturerad sammanslutning och handlar i samförstånd eller har ett gemensamt mål,

5) *lokaliseringssuppgift* en i 3 § 18 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsedd lokaliseringssuppgift,

6) *teleföretag* ett i 3 § 27 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett teleföretag,

7) *dataöverförare* den som äger eller innehar en del av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns,

8) *metod för underrättelseinhämtning* de befogenheter som militärunderrättelsemyndigheterna har enligt 4 kap.,

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

9) *underrättelseuppdrag* ett uppdrag som huvudstabens underrättelsechef ger en militärunderrättelsemyndighet för att inhämta underrättelseinformation om ett i 4 § avsett föremål för militär underrättelseinhämtning, vilket grundar sig på de prioriteringar som det gemensamma mötet mellan utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet och republikens president förberedelsevis har behandlat eller på en begäran om information enligt 14 §,

10) *underrättelseinhämtning som avser datatrafik* teknisk informationsinhämtning riktad mot datatrafik i kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns, vilken baserar sig på automatiserad avskiljning av datatrafiken samt behandling av den inhämtade informationen för utförande av ett underrättelseuppdrag,

11) *datatrafikens tekniska data* andra uppgifter om datatrafiken än de som hör till innehållet i ett meddelande,

12) *identifieringsuppgifter* sådana uppgifter om ett meddelande som kan förknippas med en i 3 § 7 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd användare eller med en i 30 punkten i den paragrafen avsedd abonnent,

13) *statlig aktör* en identifierad myndighet i en främmande stat eller en med en sådan jämförbar aktör samt den som är i dennes tjänst eller lyder under och styrs av denne,

14) *kommunikationsnät* ett system som består av sammankopplade ledningar och av anordningar och som är avsett för överföring eller distribution av meddelanden via ledning, med radiovågor, optiskt eller på något annat elektromagnetiskt sätt,

15) *sammanslutningsabonnent* en i 3 § 41 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd sammanslutningsabonnent.

11 §

Militärunderrättelsemyndigheter

Militärunderrättelsemyndigheter är huvudstaben och Försvarmaktens underrättelsetjänst, vilka kan inhämta information för utförande av ett underrättelseuppdrag på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Bestämmelser om militär underrättelseverksamhet i armén, marinen och flygvapnet finns i 60 §. Armén, marinen och flygvapnet är underställda militärunderrättelsemyndigheterna i den militära underrättelseverksamheten.

Uppgifterna inom den militära underrättelseinhämtningen vid huvudstaben utförs av och de befogenheter som anknyter till dem utövas av tjänstemän vid huvudstaben som förordnats för uppdraget.

12 §

Allmänna förutsättningar för användning av metoder för underrättelseinhämtning

En allmän förutsättning för användning av en metod för underrättelseinhämtning är att användningen av metoden är nödvändig och att det med fog kan antas att man genom metoden kan få viktig information med avseende på ett underrättelseuppdrag. Om en metod för underrättelseinhämtning riktas mot en statlig aktör, är en allmän förutsättning för användningen av metoden att informationen behövs för ett underrättelseuppdrag.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Metoderna för underrättelseinhämtning enligt denna lag får användas i hemlighet för dem som är föremål för metoderna.

Metoder för underrättelseinhämtning får inte riktas mot ett utrymme som används för boende av permanent natur.

Användningen av en metod för underrättelseinhämtning ska avslutas före utgången av den tid som anges i beslutet eller tillståndet så snart syftet med användningen har nåtts eller det inte längre finns förutsättningar för användning av metoden.

Närmare bestämmelser om organiserandet av användningen av metoder för underrättelseinhämtning vid en militärunderrättelsemyndighet, om tjänstemän som ansvarar för användningen av metoder för underrättelseinhämtning och om tjänstemän som använder metoder för underrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 kap.

Styrning av och tillsyn över den militära underrättelseinhämtningen

13 §

Styrning och ledning av den militära underrättelseinhämtningen

Det gemensamma mötet mellan utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet och republikens president behandlar förberedelsevis prioriteringarna för föremålen för den militära underrättelseinhämtningen.

Försvarsministeriet styr administrativt den militära underrättelseinhämtningen och underrättar Försvarsmakten om de förberedelsevis behandlade prioriteringarna som avses i 1 mom.

Huvudstaben leder den militära underrättelseverksamheten med iakttagande av prioriteringarna för den militära underrättelseinhämtningen.

14 §

Begäran om information

Republikens president, statsrådets kansli, utrikesministeriet och försvarsministeriet kan av huvudstaben begära information om föremålen för den militära underrättelseinhämtningen i överensstämmelse med de prioriteringar som avses i 13 § 1 mom.

15 §

Samordning av underrättelseverksamheten

Den militära och den civila underrättelseverksamheten samordnas mellan republikens president, statsrådets kansli, utrikesministeriet, försvarsministeriet och inrikesministeriet samt vid behov mellan andra ministerier och myndigheter.

Om det bedöms att den militära underrättelseverksamheten har utrikes- och säkerhetspolitiska konsekvenser, ska ärendet förberedelsevis behandlas mellan de myndigheter som avses i 1 mom.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Närmare bestämmelser om organiserandet av samordningen av underrättelseverksamheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Tillsynen över den militära underrättelseinhämtningen

Försvarsministeriet ger det gemensamma mötet mellan utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet och republikens president en redogörelse för de prioriteringar som avses i 13 § 1 mom. en gång per år eller på begäran av det gemensamma mötet mellan utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet och republikens president eller på ministeriets eget initiativ.

Huvudstaben ger årligen försvarsministeriet en redogörelse för den militära underrättelseverksamheten, dess art och omfattning samt hur den har inriktats. En redogörelse ska dessutom ges utan dröjsmål när försvarsministeriet ber om det.

3 kap.

Samverkan med andra myndigheter och internationellt samarbete

17 §

Samarbete med skyddspolisen

Militärunderrättelsemyndigheterna ska agera i samarbete med skyddspolisen för att underrättelsemyndigheternas uppgifter ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt och i detta syfte, trots vad som föreskrivs om sekretess, ge skyddspolisen behövliga uppgifter.

Närmare bestämmelser om organiserandet av samarbetet mellan militärunderrättelsemyndigheterna och skyddspolisen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Samarbete med andra myndigheter och med företag och andra sammanslutningar

Militärunderrättelsemyndigheterna ska enligt behov agera i samarbete med andra myndigheter för att den militära underrättelseinhämtningen ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt. Militärunderrättelsemyndigheterna kan för att genomföra sitt uppdrag, trots sekretessbestämmelserna lämna ut andra uppgifter än personuppgifter, om utlämnandet av uppgifterna är behövligt med avseende på försvaret av landet eller för att skydda den nationella säkerheten. Bestämmelser om utlämnande av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten.

För att genomföra sitt uppdrag kan militärunderrättelsemyndigheterna trots sekretessbestämmelserna till företag och andra sammanslutningar lämna ut identifieringsuppgifter som anknyter till sabotageprogram och som behövs för utvecklingen av metoder och system för underrättelseinhämtning eller lämna ut andra uppgifter än personuppgifter, om utlämnandet av uppgifterna är

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

nödvändigt med avseende på Försvarmaktens verksamhet eller för att skydda den nationella säkerheten.

I 79 och 80 § föreskrivs om utlämnande av information för brottsbekämpning.

Närmare bestämmelser om organiserandet av samarbetet mellan militärunderrättelsemyndigheterna och andra myndigheter samt om vilka som ska delta i samarbetet och om deras uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Samordning av hemlig informationsinhämtning

Användningen av de metoder för underrättelseinhämtning om vilka det föreskrivs i denna lag ska vid behov samordnas för att säkerställa säkerheten i arbetet för skyddspolisens, militärunderrättelsemyndigheternas och centralkriminalpolisens tjänstemän samt för att förhindra att de taktiska och tekniska metoder och planer som används vid hemlig informationsinhämtning avslöjas.

Närmare bestämmelser om organiserandet av samordningen av hemlig informationsinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Internationellt samarbete

Militärunderrättelsemyndigheterna kan i enlighet med Finlands nationella intressen i anknytning till sina uppgifter eller för att skydda den nationella säkerheten

1) trots sekretessbestämmelserna utbyta andra underrättelseuppgifter än personuppgifter med utländska underrättelse- och säkerhetstjänster, om det behövs, och

2) delta i internationellt samarbete i anknytning till inhämtandet och bedömningen av underrättelseuppgifter.

Om gemensam informationsinhämtning genomförs i samarbete med den stat på vars territorium metoder för underrättelseinhämtning är avsedda att användas, ska militärunderrättelsemyndigheternas tjänstemän iaktta de begränsningar och villkor för användningen av metoderna för underrättelseinhämtning som staten i fråga ställer.

En behörig utländsk tjänsteman har genom beslut av huvudstabens underrättelsechef rätt att på finskt territorium för skötsel av militärunderrättelsemyndigheternas uppgifter samarbeta med en tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet samt under dennes uppsikt och övervakning använda de metoder för underrättelseinhämtning som avses i 22, 24, 43, 47, 51 och 66 §. En utländsk tjänsteman är skyldig att iaktta de föreskrifter, begränsningar och anvisningar som militärunderrättelsemyndigheten meddelar.

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om deltagande i internationellt samarbete och om användning av metoderna för underrättelseinhämtning.

Internationellt samarbete är förbjudet om det finns grundad anledning att misstänka att en person på grund av samarbetet eller utlämnandet av uppgifter riskerar dödsstraff, tortyr, någon annan behandling som kränker människovärdet, förföljelse, godtyckligt frihetsberövande eller orättsvis rättegång.

Vid utlämnande och mottagande av uppgifter enligt denna paragraf iakttas dessutom vad som särskilt anges om detta i internationella fördrag som är förpliktande för Finland eller föreskrivs i

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004). Bestämmelser om utlämnande av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten.

21 §

Tjänsteansvar för en utländsk tjänsteman

I 16 kap. 20 § 4 mom., 21 kap. 18 § och 40 kap. 12 § 4 mom. i strafflagen (39/1889) föreskrivs det om tillämpning av bestämmelserna i de kapitlen på brott som begås av eller mot en utländsk tjänsteman som på det sätt som avses i 20 § 3 mom. i denna lag är verksam på finskt territorium eller använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium, om inte något annat följer av internationella avtal som är bindande för Finland.

4 kap.

Metoder för underrättelseinhämtning

Systematisk observation, förtäckt inhämtande av information och teknisk observation

22 §

Observation och systematisk observation

Med *observation* avses iakttagande av en person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer i hemlighet i underrättelsesyfte. Vid observation får en kamera eller någon annan motsvarande teknisk anordning trots 24 kap. 6 § i strafflagen användas för att göra eller uppta visuella iakttagelser.

Med *systematisk observation* avses annan än kortvarig observation av en person eller grupp av personer som med fog kan antas ha samband med ett underrättelseuppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna får inrikta systematisk observation på ett objekt som avses i 2 mom., om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

Tekniska anordningar får inte användas vid observation eller systematisk observation riktad mot hemfridsskyddade platser enligt 24 kap. 11 § i strafflagen.

23 §

Beslut om systematisk observation

Beslut om systematisk observation ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Beslut om systematisk observation får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om systematisk observation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, den grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för åtgärden,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den systematiska observationen grundar sig på,
- 4) beslutets giltighetstid,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar den systematiska observationen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den systematiska observationen.

24 §

Förtäckt inhämtande av information

Med *förtäckt inhämtande av information* avses inhämtande av information genom kortvarig interaktion med en viss person eller, i det fall att en viss person inte kan identifieras, grupp av personer där falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter används för att hemlighålla militärunderrättelsemyndigheternas tjänstemans uppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna får använda förtäckt inhämtande av information för utförande av ett underrättelseuppdrag.

25 §

Beslut om förtäckt inhämtande av information

Beslut om förtäckt inhämtande av information ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Beslut om förtäckt inhämtande av information ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) åtgärden och dess syfte samt det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, den grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för åtgärden,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av det förtäckta inhämtandet av information grundar sig på,
- 4) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar det förtäckta inhämtandet av information,
- 5) den planerade tidpunkten för genomförandet av åtgärden,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för det förtäckta inhämtandet av information.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över.

Om åtgärden inte tål uppskov, behöver ett beslut om förtäckt inhämtande av information inte upprättas i skriftlig form före åtgärden vidtas. Beslutet ska dock upprättas i skriftlig form utan dröjsmål efter att åtgärden har vidtagits.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

26 §

Teknisk avlyssning

Med *teknisk avlyssning* avses att en persons eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, persongrupps samtal eller meddelande som inte är avsett för utomstående och i vilket avlyssnaren inte deltar, trots 24 kap. 5 § i strafflagen avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt med hjälp av en teknisk anordning, metod eller programvara i syfte att ta reda på innehållet i samtalet eller meddelandet eller utreda deltagarnas verksamhet.

Militärunderrättelsemyndigheterna får inrikta teknisk avlyssning på en person eller grupp av personer som befinner sig utanför ett utrymme som används för boende av permanent natur, om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag. Avlyssningen kan riktas mot sådana utrymmen eller andra platser som det kan antas att en person eller grupp av personer som har samband med ett underrättelseuppdrag sannolikt befinner sig i eller på eller besöker.

27 §

Beslut om teknisk avlyssning.

Beslut om teknisk avlyssning ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman, när avlyssningen riktas mot en person eller grupp av personer som befinner sig i ett annat hemfridsskyddat utrymme enligt 24 kap. 11 § i strafflagen än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en person som berövats sin frihet. Om ärendet inte tål uppskov, får beslut om teknisk avlyssning fattas av en med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller en annan tjänsteman till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Beslut om annan teknisk avlyssning än den som avses i 1 mom. ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk avlyssning ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, eller det utrymme eller den plats av annat slag som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska avlyssningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar den tekniska avlyssningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska avlyssningen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

28 §

Optisk observation

Med *optisk observation* avses att man trots 24 kap. 6 § i strafflagen iakttar eller gör upptagningar av en person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer eller av ett utrymme eller någon annan plats med en kamera eller andra utplacerade tekniska anordningar, metoder eller programvaror.

Militärunderrättelsemyndigheterna får inrikta optisk observation på en person eller grupp av personer som befinner sig utanför ett utrymme som används för boende av permanent natur, om detta kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag. Observationen kan riktas mot utrymmen eller andra platser där det kan antas att den person eller grupp av personer som är föremål för observationen sannolikt befinner sig i eller på eller som de kan antas besöka.

29 §

Beslut om optisk observation

Beslut om optisk observation ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman, när observationen riktas mot ett annat hemfridsskyddat utrymme enligt 24 kap. 11 § i strafflagen än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en person som berövats sin frihet. Om ärendet inte tål uppskov, får beslut om optisk observation fattas av en med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Beslut om annan optisk observation än den som avses i 1 mom. ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om optisk observation ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, eller det utrymme eller den plats av annat slag som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den optiska observationen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar den optiska observationen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den optiska observationen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

30 §

Teknisk spårning

Med *teknisk spårning* avses att förflyttning av föremål, ämnen eller egendom spåras med hjälp av radiosändare som fästs eller som redan finns på objektet eller med hjälp av någon annan liknande teknisk anordning, metod eller programvara.

Militärunderrättelsemyndigheterna får för utförande av ett underrättelseuppdrag rikta teknisk spårning mot föremål, ämnen eller egendom eller mot föremål, ämnen eller egendom som en sådan person som har samband med ett underrättelseuppdrag antas inneha eller använda.

Om syftet med teknisk spårning är att följa hur en person förflyttar sig genom att en spårningsanordning fästs i de kläder som personen bär eller i ett föremål som personen bär med sig (*teknisk spårning av en person*), får åtgärden genomföras bara om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för erhållande av information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

31 §

Beslut om teknisk spårning

Beslut om teknisk spårning av en person ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman. Om ärendet inte tål uppskov, får beslut om teknisk spårning av en person fattas av en av Militärunderrättelsemyndigheterna för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar från det att metoden för underrättelseinhämtning började användas.

Beslut om annan teknisk spårning än den som avses i 1 mom. ska fattas av en av Militärunderrättelsemyndigheterna för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk spårning ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person, det föremål, det ämne eller den egendom som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska spårningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar den tekniska spårningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska spårningen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

32 §

Teknisk observation av utrustning

Med *teknisk observation av utrustning* avses att en funktion, informationsinnehållet eller identifieringsuppgifterna i en dator eller i en liknande teknisk anordning eller i dess programvara på något annat sätt än enbart genom sinnesförmimmelser observeras, upptas eller behandlas på något annat sätt för att utreda omständigheter som är behövliga med avseende på ett underrättelseuppdrag.

Genom teknisk observation av utrustning får inte inhämtas information om innehållet i ett meddelande som förmedlas och som avses i 34 § och inte heller om identifieringsuppgifter om ett sådant meddelande.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teknisk observation av utrustning hos en statlig aktör för utförande av ett underrättelseuppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teknisk observation av utrustning hos någon annan än en statlig aktör, om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för inhämtande av information med avseende på ett underrättelseuppdrag. Militärunderrättelsemyndigheterna kan rikta teknisk observation av utrustning mot en dator eller en liknande teknisk anordning som en sådan person som har samband med ett underrättelseuppdrag sannolikt använder eller mot dess programvara.

33 §

Beslut om teknisk observation av utrustning

Beslut om teknisk observation av utrustning ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman. Om ärendet inte tål uppskov, får beslut om teknisk observation av utrustning fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden för underrättelseinhämtning började användas.

Tillstånd får beviljas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk observation av utrustning ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den tekniska anordning eller programvara som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska observationen av utrustning grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar den tekniska observationen av utrustning,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska observationen av utrustning.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Underrättelseinhämtning i telenät

34 §

Teleavlyssning

Med *teleavlyssning* avses att ett meddelande som tas emot av eller sänds från en viss teleadress eller teleterminalutrustning genom ett i 3 § 43 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett allmänt kommunikationsnät eller ett därtill anslutet kommunikationsnät eller någon annan kommunikationsförbindelse avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt för utredning av innehållet i meddelandet och identifieringsuppgifterna i anslutning till det. Teleavlyssning får riktas endast mot meddelanden från eller meddelanden avsedda för en sådan person som med fog kan antas ha samband med ett underrättelseuppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teleavlyssning av en statlig aktör för utförande av ett underrättelseuppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teleavlyssning av någon annan än en statlig aktör, om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att inhämta information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

35 §

Inhämtande av information i stället för teleavlyssning

Om det är sannolikt att ett meddelande som avses i 34 § och dess identifieringsuppgifter inte längre är tillgängliga genom teleavlyssning, kan militärunderrättelsemyndigheterna beviljas tillstånd att inhämta informationen hos ett teleföretag eller en sammanslutningsabonnent, under de förutsättningar som anges i 34 §.

Om inhämtandet av information för utredning av innehållet i ett meddelande riktas mot en personlig teknisk anordning som lämpar sig för att sända och ta emot meddelanden och finns i direkt anslutning till en teleterminalutrustning eller mot förbindelsen mellan en sådan anordning och en teleterminalutrustning, kan militärunderrättelsemyndigheterna beviljas tillstånd till inhämtande av information i stället för teleavlyssning, om de förutsättningar som anges i 34 § föreligger.

36 §

Beslut om teleavlyssning och annat motsvarande inhämtande av information

Beslut om teleavlyssning och om inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Tillstånd till teleavlyssning eller inhämtande av information i stället för teleavlyssning får ges för högst sex månader åt gången. När åtgärden gäller en person får tillstånd ges för högst tre månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

- 2) den person, teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning grundar sig på,
- 4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till teleavlyssning eller inhämtande av information i stället för teleavlyssning,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar utförandet av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning.

37 §

Teleövervakning

Med *teleövervakning* avses att identifieringsuppgifter inhämtas om ett meddelande som har sänts från en teleadress eller teleterminalutrustning som är kopplad till ett kommunikationsnät eller som har mottagits till en sådan adress eller utrustning samt att lokaliseringsuppgifter om en teleadress eller teleterminalutrustning inhämtas.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teleövervakning av en teleadress eller teleterminalutrustning som en statlig aktör innehar eller annars använder för utförande av ett underrättelseuppdrag.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till teleövervakning av en teleadress eller teleterminalutrustning som någon annan än en statlig aktör innehar eller annars använder, om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

38 §

Beslut om teleövervakning

Beslut om teleövervakning ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman. Om ett ärende som gäller teleövervakning inte tål uppskov, får beslut om teleövervakning fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Militärunderrättelsemyndigheterna får för utförande av ett underrättelseuppdrag, med en persons samtycke inrikta teleövervakning på en teleadress eller teleterminalutrustning som personen innehar.

Beslut om den teleövervakning som avses i 2 mom. ska fattas av huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Tillstånd får beviljas och beslut fattas för högst sex månader åt gången, och tillståndet eller beslutet kan gälla även en viss tid före tillståndet beviljades eller beslutet fattades, vilken kan vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut om teleövervakning ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden och syftet med åtgärden,
- 2) den person, teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av teleövervakningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar teleövervakningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för teleövervakningen.

39 §

Inhämtande av basstationsuppgifter

Med *inhämtande av basstationsuppgifter* avses inhämtande av information om teleterminalutrustningar och teleadresser som redan är eller kommer att bli registrerade i ett telesystem via en viss basstation.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan beviljas tillstånd att inhämta sådana basstationsuppgifter som är av betydelse med avseende på ett underrättelseuppdrag.

40 §

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman. Om ärendet inte tål uppskov, får beslut om inhämtande av basstationsuppgifter fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden för underrättelseinhämtning började användas.

Tillstånd får beviljas och beslut fattas för högst sex månader åt gången. Om tillståndet eller beslutet gäller en viss tid före tillståndet beviljades eller beslutet fattades, kan tiden vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden och syftet med åtgärden,
- 2) den basstation som tillståndet gäller,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av inhämtandet av basstationsuppgifter grundar sig på,
- 4) den tidsperiod som tillståndet gäller,
- 5) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar inhämtandet av basstationsuppgifter,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för inhämtandet av basstationsuppgifter.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

41 §

Inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning

Militärunderrättelsemyndigheterna får för utförande av ett underrättelseuppdrag, med en teknisk anordning inhämta identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning.

Transport- och kommunikationsverket kontrollerar att den tekniska anordningen inte på grund av sina egenskaper orsakar skadliga störningar i ett allmänt kommunikationsnätets anordningar eller tjänster. Beslut om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

42 §

Installation och avinstallation av anordningar, metoder eller programvara

En tjänsteman som är anställd vid en Militärunderrättelsemyndighet har rätt att placera en anordning, metod eller programvara som används för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning eller teknisk observation av utrustning på eller i sådana föremål, ämnen, egendom, utrymmen, platser av annat slag eller informationssystem som åtgärden riktas mot, om det behövs för användningen av nämnda metod för underrättelseinhämtning. För att installera, ta i bruk och avinstallera anordningen, metoden eller programvaran har en tjänsteman vid en Militärunderrättelsemyndighet då rätt att i hemlighet ta sig in i ovannämnda objekt och i ett informationssystem och att kringgå, låsa upp eller på något annat motsvarande sätt tillfälligt passera eller störa objektens eller informationssystemets säkerhetssystem. Anordningar, metoder och programvara får inte installeras eller avinstalleras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Täckoperationer och bevisprovokation genom köp

43 §

Täckoperation

Med *täckoperation* avses planmässigt inhämtande av information om en person eller dennes verksamhet eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, en grupp av personer eller dess verksamhet genom infiltration, där falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter eller registeranteckningar används eller falska handlingar framställs eller används för att förvärva förtroende som behövs för inhämtandet av information eller för att förhindra att inhämtandet av information avslöjas.

Militärunderrättelsemyndigheterna får inrikta en täckoperation på en person eller grupp av personer, om den verksamhet som är föremål för underrättelseuppdraget är planmässig, organiserad eller yrkesmässig eller om det kan antas att verksamheten fortsätter eller upprepas.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Militärunderrättelsemyndigheterna får inrikta en täckoperation på en person eller grupp av personer i ett datanät, om detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

44 §

Framställning om och plan för en täckoperation

I en framställning om täckoperation ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 3) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 4) syftet med täckoperationen,
- 5) behovet av täckoperationen,
- 6) övriga uppgifter som behövs för att bedöma förutsättningarna för täckoperationen.

Över en täckoperation ska en sådan skriftlig plan göras upp som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för beslutsfattandet om och genomförandet av täckoperationen. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

45 §

Beslut om en täckoperation

Beslut om en täckoperation ska fattas av huvudstabens underrättelsechef. Beslut om en täckoperation som enbart ska genomföras i ett datanät ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Beslut om en täckoperation får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om en täckoperation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som ansvarar för genomförandet av täckoperationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de tjänstemän som genomför täckoperationen,
- 4) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 5) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 6) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av täckoperationen grundar sig på,
- 7) täckoperationens syfte och genomförandeplan,
- 8) beslutets giltighetstid,
- 9) eventuella begränsningar och villkor för täckoperationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över. Beslut om avslutande av en täckoperation ska fattas skriftligen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

46 §

Brottsförbud

En tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet som företar en täckoperation får inte begå brott eller ta initiativ till ett brott.

Om en tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet som företar en täckoperation begår en trafikförseelse, en ordningsförseelse eller något annat jämförbart brott för vilket det föreskrivna straffet är ordningsbot, går tjänstemannen fri från straffansvar, om gärningen har varit nödvändig för att syftet med täckoperationen ska nås eller för att inhämtandet av information inte ska avslöjas.

47 §

Bevisprovokation genom köp

Med *bevisprovokation genom köp* avses ett köpeanbud eller ett köp av ett föremål, ett ämne, egendom eller en tjänst som en militärunderrättelsemyndighet gör i syfte att ta om hand eller hitta ett föremål, ett ämne eller egendom som har samband med ett underrättelseuppdrag.

Bevisprovokation genom köp får genomföras av militärunderrättelsemyndigheterna.

Den som genomför bevisprovokation genom köp får utföra bara sådant inhämtande av information som är nödvändigt för genomförandet av bevisprovokationen. Bevisprovokationen genom köp ska genomföras så att den inte får den person som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne inte annars skulle begå.

48 §

Beslut om bevisprovokation genom köp

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas av huvudstabens underrättelsechef. Beslut om bevisprovokation genom köp som gäller säljanbud uteslutande till allmänheten får fattas också av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Beslut om bevisprovokation genom köp får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som är föremål för bevisprovokationen,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av bevisprovokationen genom köp grundar sig på,
- 4) de föremål, de ämnen, den egendom eller de tjänster som är föremål för bevisprovokationen,
- 5) syftet med bevisprovokationen,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar bevisprovokationen genom köp,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

49 §

Plan för genomförande av bevisprovokation genom köp

Över genomförandet av bevisprovokation genom köp ska det upprättas en skriftlig plan, om detta behövs med hänsyn till operationens omfattning eller andra motsvarande skäl.

Vid förändrade omständigheter ska planen för genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

50 §

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. Beslutet ska fattas av en sådan för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen tjänsteman som ansvarar för genomförandet av bevisprovokation genom köp.

I beslutet ska följande nämnas:

1) den av en militärunderrättelsemyndighet för uppdraget förordnade och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna militärjurist eller annan tjänsteman som fattade beslutet om bevisprovokationen samt beslutets datum och innehåll,

2) identifikationsuppgifter för de tjänstemän vid militärunderrättelsemyndigheterna som genomför bevisprovokationen,

3) hur det har säkerställts att bevisprovokationen inte får den som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne annars inte skulle begå,

4) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

Om åtgärden inte tål uppskov, behöver beslutet inte upprättas i skriftlig form före bevisprovokationen inleds. Beslutet ska dock upprättas i skriftlig form utan dröjsmål efter bevisprovokationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet om genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

Användning av informationskällor

51 §

Användning av informationskällor

Med *användning av informationskällor* avses annat än sporadiskt konfidentiellt mottagande av information av betydelse för skötseln av underrättelseuppdrag av personer som inte hör till en finsk myndighet (*informationskälla*).

Militärunderrättelsemyndigheterna får be att en för ändamålet godkänd informationskälla som har lämpliga personliga egenskaper, har registrerats och har samtyckt till informationsinhämtning, inhämtar den information som avses i 1 mom. (*styrd användning av informationskällor*), om det med fog kan antas att styrd användning av informationskällor är av synnerlig vikt för erhållande av information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Vid styrd användning av informationskällor får en informationskälla inte ombes inhämta information på ett sådant sätt som förutsätter utövande av myndighetsbefogenheter eller som äventyrar informationskällans eller någon annans liv eller hälsa. Innan styrd användning av informationskällor inleds ska informationskällan upplysas om sina rättigheter och skyldigheter och i synnerhet om vad som är tillåten och förbjuden verksamhet enligt lag. Informationskällans säkerhet ska vid behov tryggas under och efter informationsinhämtningen.

Uppgifter om användning av informationskällor får registreras i ett personregister. Bestämmelser om behandling av uppgifterna finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten.

Bestämmelser om tryggnad av informationskällor finns i 78 §.

52 §

Betalning av arvode till en informationskälla

Till en registrerad informationskälla kan betalas arvode. Av grundad anledning kan arvode betalas även till en oregistrerad informationskälla. Det finns särskilda bestämmelser om skatteplikt för arvodet.

53 §

Beslut om styrd användning av informationskällor

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas av huvudstabens underrättelsechef.

Beslut om styrd användning av informationskällor får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman vid militärunderrättelsemyndigheten som ansvarar för genomförandet av underrättelseinhämtningen,
- 3) identifikationsuppgifterna för informationskällan,
- 4) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 5) syftet med inhämtandet av information och planen för genomförande av detta,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den styrda användningen av informationskällor.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över. Beslut om att styrd användning av informationskällor ska avslutas ska fattas skriftligen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Platsspecifik underrättelseinhämtning och kopiering

54 §

Platsspecifik underrättelseinhämtning

Med *platsspecifik underrättelseinhämtning* avses underrättelseinhämtning för att hitta föremål, egendom, handlingar eller information eller utröna omständigheter i något annat utrymme än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller ett utrymme beträffande vilket det finns anledning att anta att underrättelseinhämtningen kommer att omfatta information som någon enligt 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken har skyldighet eller rätt att vägra vittna om.

Militärunderrättelsemyndigheterna kan ges tillstånd till platsspecifik underrättelseinhämtning för utförande av ett underrättelseuppdrag.

55 §

Beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning

Beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning ska fattas av domstol när den riktas mot en annan hemfridsskyddad plats än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en plats som allmänheten inte har tillträde till eller dit tillträdet för allmänheten har begränsats eller förhindrats under den tid då den platsspecifika underrättelseinhämtningen genomförs, på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Om det ärende som avses i 1 mom. inte tål uppskov, får huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman besluta om platsspecifik underrättelseinhämtning till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Beslut om annan platsspecifik underrättelseinhämtning än den som avses i 1 mom. ska fattas av huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning ska tillräckligt noggrant specificeras:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den plats som är föremål för den platsspecifika underrättelseinhämtningen,
- 3) de fakta utifrån vilka det anses finnas förutsättningar för platsspecifik underrättelseinhämtning,
- 4) vad som söks, i den utsträckning det är möjligt att ange, genom den platsspecifika underrättelseinhämtningen,
- 5) eventuella begränsningar för den platsspecifika underrättelseinhämtningen.

När sakens brådskande natur kräver det får ett beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning dokumenteras efter att den platsspecifika underrättelseinhämtningen har genomförts.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

56 §

Kopiering

Militärunderrättelsemyndigheterna har rätt att kopiera ett dokument eller ett annat föremål för utförande av ett underrättelseuppdrag.

När kopieringen riktas mot någon annans än en statlig aktörs meddelande, är en förutsättning att detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

57 §

Kopiering av försändelser

Militärunderrättelsemyndigheterna har rätt att kopiera ett brev eller en annan försändelse innan den anländer till mottagaren.

När kopieringen av en försändelse riktas mot någon annans än en statlig aktörs meddelande, är en förutsättning att detta med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

58 §

Kvarhållande av försändelser för kopiering

Om det finns skäl att anta att ett brev eller någon annan försändelse som får kopieras, kommer att anlända till eller redan finns vid ett verksamhetsställe för post, en järnvägsstation eller en del av en sådan eller ett verksamhetsställe som innehas av den som yrkesmässigt transporterar försändelser i samband med trafik eller annars, får en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman förordna att försändelsen ska hållas kvar på verksamhetsstället i fråga tills kopiering hinner utföras.

Förordnandet meddelas för högst en månad räknat från det att chefen för verksamhetsstället har fått kännedom om förordnandet. Försändelsen får inte utan tillåtelse av den tjänsteman som avses i 1 mom. överlämnas till någon annan än tjänstemannen eller till den som han eller hon har utsett.

Chefen för verksamhetsstället ska genast underrätta den som har meddelat förordnandet om när försändelsen har anlänt. Denne ska utan ogrundat dröjsmål besluta om kopiering.

59 §

Beslut om kopiering och om kopiering av försändelser

Beslut om kopiering enligt 56 § ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman. Beslutet ska fattas skriftligen.

Om ett ärende inte tål uppskov, får också någon annan än en sådan tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet som avses i 1 mom. i ett enskilt fall besluta om kopiering, till dess att den

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

tjänsteman som avses i 1 mom. har avgjort saken. Ärendet ska lämnas över till den tjänsteman som avses i 1 mom. för avgörande så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden för underrättelseinhämtning började användas.

Beslut om kopiering av försändelser enligt 57 § ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Om ett ärende som avses i 3 mom. inte tål uppskov, får huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman besluta om kopiering av en försändelse till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas. När sakens brådsakande natur kräver det får ett beslut om kopiering av en försändelse dokumenteras efter det att försändelsen kopierats.

Radiosignalspaning, underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem och underrättelseinhämtning utomlands

60 §

Radiosignalspaning

Med *radiosignalspaning* avses informationsinhämtning som riktas mot radiofrekventa elektromagnetiska vågor (*radiovågor*).

Försvarsmaktens underrättelsetjänst eller armén, marinen eller flygvapnet kan rikta radiosignalspaning mot radiovågor som sänds från eller till en anordning utanför finskt territorium.

Med radiosignalspaning får information inte inhämtas om innehållet i andra än statliga aktörers meddelanden.

61 §

Beslut om radiosignalspaning

Beslut om radiosignalspaning ska fattas av huvudstabens underrättelsechef. Beslutet ska fattas skriftligen.

62 §

Underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem

Med *underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem* avses att information inhämtas med datatekniska metoder från ett datasystem utanför Finland.

Försvarsmaktens underrättelsetjänst får inrikta underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem på ett datasystem, om detta kan antas vara av synnerlig vikt för att inhämta information med avseende på ett underrättelseuppdrag.

Över genomförandet av underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem ska en sådan skriftlig plan upprättas som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för be-

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

slutsfattandet om och genomförandet av underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

63 §

Beslut om underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem

Beslut om underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem ska fattas av huvudstabens underrättelsechef. Beslutet ska fattas skriftligen.

I ett beslut om underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag som ligger till grund för åtgärden,
- 2) föremål för åtgärden,
- 3) målet och genomförandeplanen för underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem,
- 4) den med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänstemän som leder och övervakar underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem,
- 5) eventuella begränsningar och villkor för underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem.

Militärunderrättelsemyndigheterna ska hålla försvarsministeriet informerat om pågående underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem.

64 §

Militär underrättelseinhämtning utomlands

Vid militär underrättelseinhämtning utomlands och vid användning av metoder för underrättelseinhämtning utomlands får tillämpning av bestämmelserna i 12 § 3 mom., 60 § 3 mom. och 85 § 2 mom. frångås i enskilda fall, om det är nödvändigt. Bestämmelserna i 79, 80 och 89 § tillämpas inte på militär underrättelseinhämtning utomlands eller användning av metoder för underrättelseinhämtning utomlands.

Beslut om militär underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som sker utanför Finland ska fattas av huvudstabens underrättelsechef. Deltagande i sådan militär underrättelseinhämtning utomlands som avses i denna paragraf förutsätter samtycke av den berörda tjänstemannen vid en militärunderrättelsemyndighet.

I fråga om innehållet i ett beslut, en framställning och en plan som gäller användning av en metod för underrättelseinhämtning iakttas vad som i denna lag föreskrivs om framställningar, planer, yrkanden eller beslut.

Informationsinhämtning som avser datatrafik

65 §

Förbud mot allmän och oriktad övervakning av datatrafik

Informationsinhämtning som avser datatrafik får inte utgöra allmän och oriktad uppföljning av datatrafiken.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

66 §

Behandling av tekniska data

För inriktning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik får Försvarmaktens underrättelsetjänst i datatrafiken i ett kommunikationsnät kortvarigt samla in och lagra tekniska data om datatrafiken och med hjälp av automatisk databehandling behandla dem för statistisk analys.

I resultatet av den statistiska analysen får inte ingå sådan information genom vilken en enskild fysisk person kan identifieras.

Försvarmaktens underrättelsetjänst ska förstöra insamlade och lagrade tekniska data om datatrafiken omedelbart efter det att resultatet av den statistiska analysen har blivit klart.

67 §

Beslut om behandling av tekniska data

Beslut om behandling av tekniska data ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman vid Försvarmaktens underrättelsetjänst.

Tillstånd kan beviljas för högst tre månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut som gäller behandlingen av tekniska data ska följande nämnas:

- 1) det geografiska område eller nätområde i fråga om vilket tekniska data i inkommande eller utgående datatrafik ska behandlas,
- 2) de delar av kommunikationsnätet där data söks,
- 3) den med användningen av Försvarmaktens underrättelsetjänsts metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna tjänsteman som leder och övervakar behandlingen av tekniska data,
- 4) en plan för hur behandlingen av tekniska data ska genomföras.

68 §

Underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik

Försvarmaktens underrättelsetjänst kan med hjälp av automatisk databehandling i den datatrafik som överskrider Finlands gräns i kommunikationsnät inhämta information om en med avseende på ett underrättelseuppdrag väsentlig statlig aktörs datatrafik samt behandla den statliga aktörens kommunikation. Inhämtningen av information i datatrafiken grundar sig på användningen av sökbegrepp.

Försvarmaktens underrättelsetjänst får behandla den information som inhämtats i datatrafiken automatiskt och manuellt.

Som sökbegrepp får inte användas uppgifter som identifierar en teleterminalutrustning eller teleadress som innehas av eller annars förmodligen används av en person som vistas i Finland.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

69 §

Beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik

Beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik ska fattas av domstol på yrkande av huvudstabens underrättelsechef. Om ärendet inte tål uppskov, får huvudstabens underrättelsechef besluta om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Beslutet ska fattas skriftligen. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att underrättelseinhämtning som avser datatrafik började användas.

Tillstånd får beviljas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag för vilket datatrafik inhämtas,
- 2) de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som ska användas i underrättelseinhämtningen och motiveringarna till dem,
- 3) den del av kommunikationsnätet som underrättelseinhämtningen inriktas på samt motive-
ringarna till inriktningen,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den med användningen av Försvarsmaktens underrättelsetjänsts metoder för underrättelse-
inhämtning särskilt förtrogna tjänsteman vid Försvarsmaktens underrättelsetjänst som leder och
övervakar underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för underrättelseinhämtning som avser en statlig ak-
törs datatrafik.

70 §

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik hos andra än statliga aktörer

Försvarsmaktens underrättelsetjänst kan med hjälp av automatisk databehandling i den data-
trafik som överskrider Finlands gräns i kommunikationsnät inhämta information om datatrafiken
hos sådana andra än statliga aktörer som är väsentliga med avseende på ett underrättelseuppdrag,
om informationen inte kan erhållas genom någon annan metod för underrättelseinhämtning. In-
hämtningen av information i datatrafiken grundar sig på användningen av sökbegrepp.

Som sökbegrepp får inte användas uppgifter som identifierar en teleterminalutrustning eller te-
leadress som innehas av eller annars förmodligen används av en person som vistas i Finland.

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik hos andra än statliga aktörer får inte inriktas ut-
gående från ett meddelandes innehåll, om det inte vid inriktningen används information som be-
skriver innehållet i ett sabotageprogram.

Försvarsmaktens underrättelsetjänst får behandla den information som inhämtats i datatrafiki-
ken automatiskt och manuellt.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

71 §

Beslut om underrättelseinhämtning som avser datatrafik hos andra än statliga aktörer

Beslut om underrättelseinhämtning som avser datatrafik hos andra än statliga aktörer ska fattas av domstol på yrkande av huvudstabens underrättelsechef. Om ärendet inte tål uppskov, får huvudstabens underrättelsechef besluta om underrättelseinhämtning som avser datatrafiken hos andra än statliga aktörer till dess domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Beslutet ska fattas skriftligen. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att underrättelseinhämtning som avser datatrafik började användas.

Tillstånd får beviljas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i beslut som gäller underrättelseinhämtning som avser datatrafiken hos andra än statliga aktörer ska följande nämnas:

- 1) det underrättelseuppdrag för vilket datatrafik inhämtas,
- 2) fakta som gäller föremålet för underrättelseinhämtningen,
- 3) de fakta som effektiviteten hos och nödvändigheten av underrättelseinhämtning som avser datatrafik grundar sig på,
- 4) de fakta som de övriga förutsättningarna för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik grundar sig på,
- 5) de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som ska användas i underrättelseinhämtningen och motiveringarna till dem,
- 6) den del av kommunikationsnätet som underrättelseinhämtningen inriktas på samt motive-
ringarna till inriktningen,
- 7) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 8) den tjänsteman vid Försvarmaktens underrättelsetjänst som leder och övervakar insamlingen och lagringen av kommunikationen,
- 9) eventuella begränsningar och villkor för underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

72 §

Genomförande av den koppling som behandlingen av tekniska data och underrättelseinhämtning som avser datatrafik förutsätter

Den som utför kopplingen verkställer de tillstånd som avses i 67, 69 och 71 § och styr den datatrafik som rör sig i den i tillståndet avsedda delen av kommunikationsnätet till Försvarmaktens underrättelsetjänst.

Den som utför kopplingen överlåter vidare till Försvarmaktens underrättelsetjänst den datatrafik som rör sig i den del av kommunikationsnätet som stämmer överens med den i tillståndet avsedda anslutningen.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

73 §

Tekniskt genomförande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning

Med tekniskt genomförande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning avses

1) statistisk analys av tekniska data utifrån ett uppdrag som skyddspolisens har gett Försvarmaktens underrättelsetjänst och sändande av analysen till skyddspolisens, samt

2) inhämtande med hjälp av automatiserad databehandling, i enlighet med ett tillstånd som domstolen beviljat skyddspolisens, av datatrafik som rör sig i en del av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns och vidareöverlåtelse av de inhämtade uppgifterna till skyddspolisens.

Bestämmelser om det tekniska genomförandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning finns i 10 § i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik.

Försvarmaktens underrättelsetjänst får inte ta reda på ett meddelandes innehåll i samband med det tekniska genomförandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning.

74 §

Utlämnande av uppgifter om ett skadligt datorprogram till företag och sammanslutningar

Militärunderrättelsemyndigheterna får trots sekretessbestämmelserna till ett företag, en sammanslutning eller myndighet lämna ut uppgifter som inhämtats med hjälp av underrättelseinhämtning som avser datatrafik och som gäller ett skadligt datorprogram och dess verkningar, om utlämnandet av uppgifterna behövs med avseende på det militära försvaret, för att skydda den nationella säkerheten eller trygga företagets eller sammanslutningens intressen.

5 kap.

Skyddande av militär underrättelseinhämtning samt tryggande av tjänstemän och informationskällor

75 §

Skyddande av militär underrättelseinhämtning

Militärunderrättelsemyndigheterna får använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter, göra och använda falska, vilseledande eller förtäckta registeranteckningar samt upprätta och använda falska handlingar, när det är nödvändigt för att förhindra att den militära underrättelseinhämtningen avslöjas.

En registeranteckning som avses i 1 mom. ska rättas när förutsättningarna enligt det momentet inte längre föreligger.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Närmare bestämmelser om organiserandet av skyddandet av militär underrättelseinhämtning, om den tjänsteman som ansvarar för skyddandet och om samarbetet med personuppgiftsansvariga får utfärdas genom förordning av statsrådet.

76 §

Beslut om skyddande av militär underrättelseinhämtning

Beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar enligt 75 § ska fattas av huvudstabens underrättelsechef.

Beslut om annat skyddande än det som avses i 1 mom. ska fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman.

Huvudstabens underrättelsechef ska föra förteckning över anteckningarna och handlingarna, övervaka användningen av dem samt se till att anteckningarna rättas.

77 §

Tryggande av en tjänsteman som använder en metod för underrättelseinhämtning

En för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman får besluta att en tjänsteman som ska genomföra förtäckt inhämtande av information, en täckoperation eller bevisprovokation genom köp samt förbereda eller genomföra användning av informationskällor ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation, om utrustningen är motiverad för att tjänstemannens säkerhet ska kunna tryggas.

Avlyssningen och observationen får upptas. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga tjänstemannens säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut eller avskrivits.

78 §

Tryggande av informationskällor

Militärunderrättelsemyndigheterna kan med en informationskällas samtycke övervaka informationskällans bostad eller något annat utrymme som informationskällan använder för boende, och dess omedelbara närmiljö med kamera eller någon annan teknisk anordning, metod eller programvara som placerats på platsen, om det behövs för att avvärja en fara som hotar informationskällans liv eller hälsa. Utomstående behöver inte upplysas om att informationskällan tryggas.

Övervakningen ska avslutas utan dröjsmål, om den inte längre behövs för att avvärja en fara som hotar informationskällans liv eller hälsa.

Upptagningar som uppkommit vid övervakning enligt 1 mom. ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga informationskällans säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna be-

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

varas och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett laga-kraftvunnet beslut eller avskrivits.

En för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman får besluta att en informationskälla, om informationskällan ger sitt samtycke till detta, ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation, om utrustningen i ett enskilt fall är nödvändig för att informationskällans säkerhet ska kunna tryggas. Avlyssningen och observationen får upptas. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga informationskällans säkerhet.

Huvudstabens underrättelsechef får besluta att en informationskälla ges, för användning i ett enskilt fall, falska, vilseledande och förtäckta uppgifter eller registeranteckningar eller att falska handlingar upprättas för att användas av informationskällan, om det är nödvändigt för att skydda informationskällans liv och hälsa. En registeranteckning ska rättas när förutsättningarna enligt detta moment inte längre föreligger.

6 kap.

Utlämnande av underrättelseuppgifter i vissa fall

79 §

Anmälan om en brottsmisstanke

Militärunderrättelsemyndigheterna ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till centralkriminalpolisen, om det medan en metod för underrättelseinhämtning används framkommer att ett sådant brott kan antas ha begåtts för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år. Genom beslut av huvudstabens underrättelsechef får anmälan skjutas upp med högst ett år åt gången, om det är nödvändigt med avseende på försvaret av landet eller för att skydda den nationella säkerheten eller liv eller hälsa.

Militärunderrättelsemyndigheterna får anmäla ett begånget brott till centralkriminalpolisen, om anmälan kan antas vara av synnerlig vikt för utredningen av ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år.

När det övervägs om en anmälan ska skjutas upp enligt 1 mom. eller en anmälan göras enligt 2 mom., ska utöver betydelsen för försvaret av landet och för skyddet av den nationella säkerheten även betydelsen av utredningen av brottet med avseende på allmänna och enskilda intressen beaktas.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får alltid röjas som utredning som stöder att någon är oskyldig och för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Beslut om användning av sådan information som med stöd av denna paragraf lämnas som bevisning fattas av domstolen i samband med behandlingen av huvudsaken. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet om användningen av information finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen (805/2011) och bestämmelser om uppgivande i stämningsansökan av användningen av information finns i 5 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om den anmälan som avses i denna paragraf.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

80 §

Anmälan och lämnande av information i vissa fall

Militärunderrättelsemyndigheterna ska utan dröjsmål anmäla till en behörig myndighet, om det medan en metod för underrättelseinhämtning används framkommer att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år, och brottet ännu kan förhindras.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får lämnas ut till en behörig myndighet för förhindrande av ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år.

När det övervägs om en anmälan ska göras enligt 1 mom. ska utöver betydelsen för försvaret av landet och för skyddet av den nationella säkerheten även betydelsen av förhindrandet av brottet med avseende på allmänna och enskilda intressen beaktas.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får alltid röjas som utredning som stöder att någon är oskyldig och för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Beslut om användning av sådan information som med stöd av denna paragraf lämnas som bevisning fattas av domstolen i samband med behandlingen av huvudsaken. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet om användningen av information finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen och bestämmelser om uppgivande i stämningsansökan av användningen av information finns i 5 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i lagen om rättegång i brottmål.

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om den anmälan och om det lämnande av information som avses i denna paragraf.

Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

81 §

Anmälan om att förundersökning eller brottsbekämpning inleds

Om en förundersökningsmyndighet, utgående från en anmälan eller lämnande av information som avses i detta kapitel, inleder en förundersökning eller vidtar en förundersökningsåtgärd eller om en brottsbekämpande myndighet inleder en åtgärd som syftar till att förhindra ett brott, ska förundersökningsmyndigheten eller den brottsbekämpande myndigheten innan förundersökningen inleds, förundersökningsåtgärden vidtas eller den brottsbekämpande åtgärden inleds till militärunderrättelsemyndigheterna anmäla detta.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

7 kap.

Förbud mot underrättelseinhämtning, utplåning av underrättelseinformation och underrättelse om användning av en metod för underrättelseinhämtning

82 §

Förbud mot underrättelseinhämtning

Teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning, optisk observation, radiosignalspaning eller underrättelseinhämtning som avser datatrafik får inte riktas mot sådan kommunikation eller information, som en part i kommunikationen inte får vittna om eller som han eller hon har rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Om det under tiden för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning, optisk observation, radiosignalspaning eller underrättelseinhämtning som avser datatrafik eller vid något annat tillfälle framkommer att det är fråga om ett meddelande som det är förbjudet att avlyssna eller observera, ska åtgärden avbrytas och de upptagningar som fåtts genom åtgärden och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik får inte riktas mot kommunikation där avsändaren och mottagaren befinner sig i Finland.

De förbud mot underrättelseinhämtning som avses i denna paragraf gäller dock inte sådana fall där en i 1 mom. avsedd person deltar i verksamhet som är föremål för militär underrättelseinhämtning och det också för hans eller hennes del har fattats beslut om teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning, optisk observation eller underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

83 §

Kopieringsförbud

Handlingar eller andra objekt som avses i 54 § får inte kopieras, om objektet innehåller sådant som någon med stöd av 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § i rättegångsbalken har skyldighet eller rätt att vägra vittna om.

Om sekretessen, tystnadsplikten eller tystnadsrätten grundar sig på 17 kap. 11 § 2 eller 3 mom. i rättegångsbalken eller 13, 14, 16 eller 20 § i det kapitlet, är en förutsättning för förbudet utöver det som föreskrivs i 1 mom. dessutom att objektet innehas av en person som avses i bestämmelsen i fråga eller av någon som står i ett sådant förhållande till honom eller henne som avses i 17 kap. 22 § 2 mom. i rättegångsbalken, eller av den till vars förmån tystnadsplikten eller tystnadsrätten har föreskrivits.

Kopieringsförbud gäller dock inte, om

1) den i 17 kap. 11 § 2 eller 3 mom., 13 § 1 eller 3 mom., 14 § 1 mom. eller 16 § 1 mom. i rättegångsbalken avsedda person till vars förmån sekretessen har föreskrivits samtycker till kopiering, eller

2) i 17 kap. 20 § 1 mom. i rättegångsbalken avsedd person samtycker till kopiering.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Handlingar eller data som innehas av ett teleföretag eller en sammanslutningsabbonnent och som innehåller uppgifter om meddelanden som avses i 34 § 1 mom. eller innehåller identifieringsuppgifter som avses i 36 § 1 mom. eller basstationsuppgifter som avses i 39 § 1 mom. får inte kopieras.

84 §

Utplåning av underrättelseinformation

Information som erhållits med en metod för underrättelseinhämtning ska utplånas utan dröjsmål efter att det framgått att informationen inte behövs eller att den inte får användas för skötsel av uppdrag inom den militära underrättelseinhämtningen eller att informationen inte behövs med avseende på landets försvar eller för att skydda den nationella säkerheten.

Basstationsuppgifter som avses i 39 § ska utplånas när det har framgått att informationen inte behövs eller att den inte får användas för skötsel av uppdrag inom den militära underrättelseinhämtningen eller om informationen inte behövs med avseende på landets försvar eller för att skydda den nationella säkerheten.

En kopia som avses i 56 och 57 § ska utplånas utan dröjsmål, om det framgår att kopieringen har riktats mot material som omfattas av kopieringsförbud eller att informationen inte behövs med avseende på landets försvar eller för att skydda den nationella säkerheten.

Annan information än sådan som avses i 82 § 1 mom. får dock bevaras och lagras, om den behövs i de fall som anges i 79 eller 80 §.

85 §

Avbrytande av teleavlyssning, teknisk avlyssning, radiosignalspaning, teknisk observation av utrustning och platsspecifik underrättelseinhämtning

Om det framgår att teleavlyssningen riktas mot något annat meddelande än ett meddelande från eller till den som är föremål för tillståndet eller att den person som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats av annat slag som avlyssnas, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning till denna del avbrytas så snart det är möjligt och de upptagningar som fåtts genom avlyssningen och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

Skyldigheten att avbryta åtgärden och att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller radiosignalspaning, om det framgår att radiosignalspaningen gäller innehållet i ett meddelande från någon annan än en statlig aktör.

Skyldigheten att avbryta åtgärden och att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller teknisk observation av utrustning, om det framgår att den person som avses i 32 § 4 mom. inte använder den anordning som är föremål för observationen.

Om det medan platsspecifik underrättelseinhämtning pågår framgår att underrättelseinhämtningen har riktats mot information, om vilken det enligt 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken föreligger skyldighet eller rätt att vägra vittna, ska underrättelseinhämtningen till denna del genast avbrytas och anteckningar om informationen och kopior av den genast utplånas.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Annan information än sådan som avses i 4 mom. får dock bevaras och lagras, om den behövs i de fall som anges i 79 eller 80 §.

86 §

Utplåning av information som inhämtats genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Utöver vad som föreskrivs i 82 § 2 mom. ska information som erhållits genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik utplånas utan dröjsmål, om det framgår att

1) båda parterna i kommunikationen befann sig i Finland när kommunikationen försiggick, eller

2) avsändaren, mottagaren eller den som upptar kommunikationen har skyldighet eller rätt att vägra vittna om informationen med stöd av de bestämmelser som nämns i 82 § 1 mom.

För utplåningen svarar militärunderrättelsemyndigheterna. Om Försvarsmaktens underrättelsetjänst har lämnat uppgifterna till skyddspolisen vid ett tekniskt genomförande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning, svarar skyddspolisen för utplåningen.

87 §

Avslutande av användningen av en metod för underrättelseinhämtning om vilken beslut har fattats i en brådskande situation och utplåning av uppgifter som erhållits genom den

Om huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman i en i 27, 29, 31, 33, 38, 40 eller 55 §, 59 § 4 mom., 69 eller 71 § avsedd brådskande situation har beslutat att teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning av person, teknisk observation av utrustning, teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering av försändelse, underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datatrafik eller underrättelseinhämtning som avser datatrafik hos andra än statliga aktörer ska inledas, men domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas.

Om en tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet i en brådskande situation enligt 59 § 2 mom. har beslutat om kopiering, men en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas.

De uppgifter som avses i denna paragraf, med undantag av de uppgifter som avses i 82 § 1 mom., får dock användas för att anmäla ett i 79 § 1 mom. avsett brott eller för att förhindra ett i 80 § 1 mom. avsett brott.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

88 §

Användning av en uppgift som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag

En uppgift som inhämtats med en metod för underrättelseinhämtning men som inte anknyter till underrättelseuppdraget får användas vid utförandet av ett annat pågående eller kommande underrättelseuppdrag, om uppgiften hade fått inhämtas med samma metod för underrättelseinhämtning som den uppgift som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag inhämtades med. Beslutet om användning av en uppgift som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag ska fattas av domstol, om den har behörighet att besluta om den metod för underrättelseinhämtning med vilken uppgiften har fått eller av huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad militärjurist eller annan tjänsteman, om han eller hon har behörighet att besluta om användning av metoden för underrättelseinhämtning.

Om det ärende som avses i 1 mom. inte tål uppskov, får beslut om användningen av en uppgift som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman till dess domstolen, huvudstabens underrättelsechef eller den för uppdraget förordnade och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna militärjuristen eller andra tjänstemannen, vilka avses i 1 mom., har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska lämnas till domstolen, huvudstabens underrättelsechef eller den för uppdraget förordnade och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogna militärjuristen eller andra tjänstemannen, vilka avses i 1 mom., för avgörande så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att användningen av en uppgift som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag inleddes.

En uppgift, med undantag av sådana uppgifter som avses i 82 § 1 mom., som inte anknyter till ett underrättelseuppdrag får dock användas under samma förutsättningar som en uppgift får användas i de fall som avses i 79 § 1 mom. och 80 § 1 mom.

89 §

Underrättelse om användning av en metod för underrättelseinhämtning

Den person som varit föremål för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation samt kopiering som riktas mot ett meddelande eller sådan kopiering av en försändelse som riktas mot ett meddelande ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med användningen av metoden för underrättelseinhämtning har nåtts.

Underrättelseinhämtning som avser datatrafiken hos andra än statliga aktörer ska meddelas skriftligen till den person som varit föremål för underrättelseinhämtningen efter det att syftet med användningen av metoden för underrättelseinhämtning har nåtts och om identifieringsuppgifterna för eller innehållet i ett konfidentiellt meddelande från en person som vid tidpunkten för genomförandet av underrättelseinhämtningen befann sig i Finland har retts ut manuellt vid behandlingen. Skyldighet att underrätta personen föreligger emellertid inte, om den information som inhämtats genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik har utplånats med stöd av 86 §.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Den som varit föremål för inhämtande av information ska dock underrättas om användningen av metoden för underrättelseinhämtning senast ett år efter det att användningen av metoden upphörde.

Om den som varit föremål för inhämtandet av information inte är identifierad vid utgången av den tid eller det uppskov som avses i 1—3 mom., ska han eller hon utan ogrundat dröjsmål skriftligen meddelas om användningen av en metod för underrättelseinhämtning när identiteten har utretts.

Den domstol som beviljat tillståndet ska samtidigt skriftligen informeras om underrättelsen.

På yrkande av huvudstabens underrättelsechef eller en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman får domstolen besluta att en underrättelse enligt 1 och 2 mom. till den som varit föremål för inhämtande av information får skjutas upp med högst två år åt gången, om det är motiverat för att trygga pågående användning av en metod för underrättelseinhämtning, med avseende på landets försvar eller för att garantera den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa. Domstolen får besluta att underrättelsen helt ska utebli, om det är nödvändigt med avseende på landets försvar eller för att skydda den nationella säkerheten eller liv eller hälsa.

Den som varit föremål för inhämtande av information behöver inte underrättas om systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, en täckoperation, bevisprovokation genom köp, styrd användning av informationskällor, platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering som riktas mot annat än ett meddelande och kopiering av en försändelse som riktas mot annat än ett meddelande, om förundersökning inte har inletts i ärendet utifrån en i 79 eller 80 § avsedd anmälan. Om förundersökning inleds, ska bestämmelserna i 10 kap. 60 § 2—7 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011) iakttas.

Den som varit föremål för användningen av en metod för underrättelseinhämtning behöver inte underrättas om detta, om föremålet har varit en statlig aktör.

I fråga om handläggning av underrättelseärenden i domstol ska 116 § iakttas.

8 kap.

Försvarmaktens tjänstemäns och värnpliktigas deltagande i militär underrättelseinhämtning samt internationell verksamhet

90 §

Försvarmaktens tjänstemäns deltagande i militär underrättelseinhämtning

En tjänsteman vid Försvarmakten som har fått tillräcklig utbildning i användningen av metoder för underrättelseinhämtning får under en militärunderrättelsemyndighets uppsikt och övervakning använda de metoder för underrättelseinhämtning som avses i 4 kap. för att inhämta information för ett underrättelseuppdrag. Dessa tjänstemän är underställda den militärunderrättelsemyndighet som utför underrättelseuppdraget.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

91 §

Befogenheter för en reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

En reservist som deltar i en repetitionsövning i enlighet med värnpliktslagen (1438/2007) och som har fått tillräcklig utbildning får bistå militärunderrättelsemyndigheterna vid radiosignalspaning, underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem, behandling av tekniska data och inriktning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

En reservist som har förordnats till en i 32 § 3 mom. i värnpliktslagen avsedd repetitionsövning, som deltar i 82 § i den lagen avsedd extra tjänstgöring eller som har förordnats till tjänstgöring under mobilisering enligt 86 § i den lagen och som har fått tillräcklig utbildning får utöver det som föreskrivs i 1 mom. också använda systematisk observation, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning och teknisk observation av utrustning samt underrättelseinhämtning som avser utländska datasystem för utförande av ett underrättelseuppdrag. I de situationer som avses i detta moment får vid underrättelseinhämtningen information om innehållet i ett meddelande inte inhämtas.

En reservist som i enlighet med 47 § i lagen om försvarsmakten (55/2007) har tagit avsked från en militärunderrättelsemyndighet och som deltar i en repetitionsövning enligt värnpliktslagen får använda de metoder för underrättelseinhämtning som avses i 4 kap.

En reservist får använda de befogenheter som avses i denna paragraf endast under uppsikt och övervakning av en tjänsteman som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

92 §

Deltagande i Försvarsmaktens internationella verksamhet

Utöver vad som i denna lag föreskrivs om beslut i fråga om användning av metoderna för underrättelseinhämtning, får beslut om användning av metoder för underrättelseinhämtning när Försvarsmakten ger internationellt bistånd och i annan internationell verksamhet samt vid en militär krishanteringsinsats fattas av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman eller av en sådan person som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning, som har tagit avsked från en militärunderrättelsemyndighet i enlighet med 47 § i lagen om försvarsmakten och som deltar i givandet av internationellt bistånd och i annan internationell verksamhet och har tagits i ett tjänstgöringsförhållande till Försvarsmakten eller står i ett tjänstgöringsförhållande enligt lagen om militär krishantering (211/2006).

En reservist som har fått tillräcklig utbildning i användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som har tagits i ett tjänstgöringsförhållande till Försvarsmakten får använda metoder för underrättelseinhämtning under uppsikt och övervakning av en tjänsteman eller reservist som avses i 1 mom.

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om en i denna paragraf avsedd persons deltagande i givandet av internationellt bistånd och i annan internationell verksamhet samt i militär krishantering samt om de tjänstemän och reservister som avses i 1 mom. och som får besluta om användningen av de metoder för underrättelseinhämtning som används i dessa.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

93 §

Tjänsteansvar för den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och använder en sådan metod för underrättelseinhämtning som avses i 90 eller 91 §.

94 §

Skadeståndsansvar för den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

För en skada som en reservist i tjänstgöring i enlighet med värnpliktslagen har orsakat svarar staten i enlighet med vad som föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974).

På skadeståndsansvaret för en reservist i tjänstgöring i enlighet med värnpliktslagen tillämpas bestämmelserna om en värnpliktigs skadeståndsansvar i 4 kap. 2 § i skadeståndslagen.

9 kap.

Yppandeförbud, skyldigheter och rättigheter som gäller teleföretag och dataöverförare samt användning och erhållande av information

95 §

Yppandeförbud

En för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman får förbjuda en utomstående att röja sådana omständigheter om användningen av en metod för underrättelseinhämtning som denne fått kännedom om, om det är motiverat för skyddandet av underrättelseverksamheten. Det förutsätts dessutom att den utomstående med anledning av sitt uppdrag eller sin ställning har bistått eller blivit ombedd att bistå vid användningen av en metod för underrättelseinhämtning.

Ett yppandeförbud meddelas för högst ett år åt gången. Förbudet ska ges i skriftlig form och bevisligen delges den som förbudet gäller. I förbudet ska det specificeras de omständigheter som förbudet omfattar, nämnas förbudets giltighetstid och anges hotet om straff för överträdelse av förbudet.

Ett beslut om yppandeförbud får inte överklagas genom besvär. Den som har fått ett förbud får dock utan tidsbegränsning anföra klagan hos Helsingfors tingsrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt.

Till straff för överträdelse av yppandeförbudet döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som har fått ett yppandeförbud får trots 4 mom. meddela underrättelsetillsynsombudsmannen om yppandeförbudet.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

96 §

Teleföretags biståndsskyldighet

Ett teleföretag ska utan ogrundat dröjsmål göra de kopplingar i ett telenät som behövs för teleavlyssning och teleövervakning samt tillhandahålla militärunderrättelsemyndigheterna de uppgifter och redskap samt den personal som behövs för att teleavlyssning ska kunna utföras. Det samma gäller också de situationer där en militärunderrättelsemyndighet genomför teleavlyssning eller teleövervakning med hjälp av en teknisk anordning.

97 §

Dataöverförarens skyldighet att medverka till genomförandet och upprätthållandet av den accesspunkt som underrättelseinhämtning som avser datatrafik förutsätter

En dataöverförare är skyldig att medverka till att den accesspunkt som underrättelseinhämtning som avser datatrafik förutsätter kan genomföras och upprätthållas genom att ge Försvarmaktens underrättelsetjänst de uppgifter som är nödvändiga för detta syfte och tillträde till de utrymmen där avsikten är att accesspunkten ska genomföras. Försvarmaktens underrättelsetjänst ska genomföra accesspunkten så att detta orsakar så liten olägenhet som möjligt för dataöverföraren. Dataöverföraren har rätt att delta i åtgärderna för att genomföra accesspunkten.

Om den accesspunkt som avses i 1 mom. inte kan genomföras med medverkan av dataöverföraren, har Försvarmaktens underrättelsetjänst rätt att genomföra accesspunkten i den del av ett kommunikationsnät som dataöverföraren administrerar. Om möjligt ska dataöverföraren vara på plats när den accesspunkt som förutsätts för underrättelseinhämtning som avser datatrafik genomförs.

98 §

Dataöverförarens skyldighet att lämna uppgifter

En dataöverförare ska utan obefogat dröjsmål, på en specificerad begäran av en till uppdraget av Försvarmaktens underrättelsetjänst förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman, lämna de tekniska data som dataöverföraren förfogar över beträffande uppbyggnaden av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns och dirigeringen av datatrafiken i det, när dessa tekniska data behövs för att identifiera en del av ett kommunikationsnät för ett sådant yrkande om tillstånd eller tillståndsbeslut för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik som ska föreläggas domstolen.

99 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med 96 § har bistått en militärunderrättelsemyndighet och lämnat uppgif-

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

ter, så som föreskrivs i 299 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Den militärunderrättelsemyndighet som vidtagit åtgärden beslutar om betalning av ersättning.

100 §

Ersättningar till dataöverförare

En dataöverförare har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att överföraren i enlighet med 97 § har bistått en militärunderrättelsemyndighet och i enlighet med 98 § har lämnat uppgifter. Försvarsmaktens underrättelsetjänst beslutar om betalning av ersättning.

101 §

Sökande av ändring i ett ersättningsbeslut

Omprövning av ett beslut om ersättning till ett teleföretag eller en dataöverförare får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Förvaltningsdomstolen ska ge Transport- och kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

102 §

Avgifter för kopplingen

Den som utför en koppling får ta ut avgifter hos Försvarsmaktens underrättelsetjänst för tjänster som den har producerat med stöd av 4 kap. Avgifterna får inte överstiga beloppet av de totala kostnader som den som utför kopplingen orsakas av detta.

103 §

Användning av uppgifter som lagras av teleföretag

Utöver vad som i 157 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om användning av lagrade uppgifter får lagrade uppgifter också användas för att inhämta information om verksamhet som avses i 4 § i denna lag och som är föremål för militär underrättelseinhämtning.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

104 §

Rätt att få information av privata sammanslutningar

Trots att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företags-, bank- eller försäkringshemlighet har militärunderrättelsemyndigheterna, på begäran av en för uppdraget förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman, rätt att av privata sammanslutningar få sådana uppgifter som i ett enskilt fall kan antas vara behövliga vid utredningen av sådan verksamhet som avses i 4 § och som kan antas vara av betydelse för att

- 1) identifiera eller nå en fysisk eller juridisk person som är föremål för militär underrättelseinhämtning, eller klarlägga personens kontaktuppgifter eller hur personen förflyttar sig,
- 2) inrikta användningen av en metod för underrättelseinhämtning på en viss person, eller
- 3) klarlägga ekonomisk verksamhet som bedrivs av en fysisk eller juridisk person.

Militärunderrättelsemyndigheterna har i ett enskilt fall på begäran rätt att av teleföretag och av sammanslutningsabonnenter få kontaktuppgifter för teleadresser som inte är upptagna i en offentlig katalog eller information som identifierar en teleadress eller teleterminalutrustning, om informationen behövs för utförande av ett underrättelseuppdrag. Militärunderrättelsemyndigheterna har motsvarande rätt att få information om utdelningsadresser av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

10 kap.

Övervakningen av den militära underrättelseinhämtningen inom försvarsförvaltningen

105 §

Intern övervakning

Chefen för huvudstaben övervakar den militära underrättelseinhämtningen. Försvarsmaktens assessor svarar för den interna laglighetsövervakningen av den militära underrättelseinhämtningen.

106 §

Övervakning som försvarsministeriet utför

Försvarsministeriet övervakar den militära underrättelseverksamheten.

Försvarsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter om samhälleligt, ekonomiskt eller till sin allvarlighetsgrad betydande omständigheter som anknyter till den militära underrättelseinhämtningen.

Närmare bestämmelser om organiserandet av övervakningen av den militära underrättelseinhämtningen och om de utredningar som ska lämnas inom försvarsförvaltningen får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

107 §

Extern övervakning av den militära underrättelseinhämtningen

Försvarsministeriet ska årligen till riksdagens underrättelsetillsynsutskott, riksdagens justieombudsman och till underrättelsetillsynsombudsmannen lämna en berättelse om hur metoderna för underrättelseinhämtning har använts och användningen övervakats samt om hur skyddandet av den militära underrättelseinhämtningen har använts och användningen övervakats.

Närmare bestämmelser om de berättelser som ska lämnas för övervakningen av den militära underrättelseinhämtningen får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

108 §

Anmälningar till underrättelsetillsynsombudsmannen

Militärunderrättelsemyndigheterna ska informera underrättelsetillsynsombudsmannen om de beslut och tillstånd avseende metoder för underrättelseinhämtning som meddelats med stöd av denna lag så snart det är möjligt efter att de har meddelats. Underrättelsetillsynsombudsmannen ska också informeras om ett hos domstol framställt yrkande som gäller en metod för underrättelseinhämtning.

Militärunderrättelsemyndigheterna ska så snart det är möjligt informera underrättelsetillsynsombudsmannen om ett beslut som gäller

- 1) skyddandet av militär underrättelseinhämtning,
- 2) yppandeförbud,
- 3) uppskjutande av en anmälan som avses i 79 § 1 mom.

Vid anmälningar som avses i denna paragraf ska särskild vikt fästas vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

109 §

Beräkning av tidsfrister

Vid beräkning av tidsfrister enligt denna lag ska inte lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas.

En i månader uttryckt tid löper ut den dag i månaden som till sitt ordningsnummer motsvarar den dag då tidsfristen började löpa. Om motsvarande dag inte finns i den månad då tidsfristen löper ut, löper tiden ut den sista dagen i månaden.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

110 §

Granskning av upptagningar och handlingar

Den tjänsteman som leder användningen av en metod för underrättelseinhämtning eller en av denne förordnad tjänsteman ska utan ogrundat dröjsmål granska de upptagningar och handlingar som uppkommit vid användningen av metoden för underrättelseinhämtning.

111 §

Undersökning av upptagningar

Upptagningar som uppkommit vid användningen av metoder för underrättelseinhämtning får undersökas endast av domstol och huvudstabens underrättelsechef, en till uppdraget av militärunderrättelsemyndigheterna förordnad och med användningen av metoder för underrättelseinhämtning särskilt förtrogen militärjurist eller annan tjänsteman eller av underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman. Dessutom får upptagningar på förordnande av huvudstabens underrättelsechef eller enligt anvisning av domstolen också undersökas av en annan än en ovan avsedd tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet, en sakkunnig eller en annan person som bistår vid inhämtande av information.

Om en sakkunnig eller en annan person enligt 1 mom. är en privat aktör, tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på dem när de utför uppgifter enligt detta kapitel.

När en sakkunnig eller en annan person enligt 2 mom. anlitas ska undersökningen av upptagningar ske under direkt ledning och övervakning av en i 1 mom. avsedd tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet. En sakkunnig eller en annan person som anlitas ska dessutom ha de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet som behövs för att utföra uppdraget.

112 §

Protokoll

Över användningen av en metod för underrättelseinhämtning ska utan ogrundat dröjsmål upprättas ett protokoll.

Närmare bestämmelser om registrering av åtgärder för övervakningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

113 §

Tystnadsplikt

I fråga om tystnadsplikt för tjänstemän som är anställda vid militärunderrättelsemyndigheterna tillämpas vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), någon annanstans i lag och nedan i detta kapitel.

Tjänstemän som hör till en militärunderrättelsemyndighets personal får inte röja uppgifter som avslöjar identiteten hos en person som har lämnat information konfidentiellt eller deltagit i en

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

täckoperation, om röjandet av uppgifterna kan äventyra den persons säkerhet som har lämnat information konfidentiellt eller deltagit i en täckoperation, eller en närstående persons säkerhet.

Tystnadsplikten gäller också om röjandet av uppgifterna om identiteten kan äventyra redan avslutad, pågående eller framtida inhämtande av information.

Tystnadsplikt enligt 1—3 mom. har också den som utför ett underrättelseuppdrag under ledning och övervakning av militärunderrättelsemyndigheterna eller i ett tjänstgöringsförhållande till Försvarsmakten.

Tystnadsplikten gäller också efter det att tjänstgöringsförhållandet till militärunderrättelsemyndigheterna har upphört.

114 §

Tystnadsrätt

De som hör till militärunderrättelsemyndigheternas personal är inte skyldiga att röja uppgifter om identiteten hos en person av vilken de i sitt tjänstgöringsförhållande har fått information konfidentiellt och inte heller om sekretessbelagda taktiska eller tekniska metoder.

Samma tystnadsrätt har den som utför ett underrättelseuppdrag under ledning och övervakning av en militärunderrättelsemyndighet eller bistår en militärunderrättelsemyndighet.

115 §

Tjänstetecken

Huvudstaben fastställer ett tjänstetecken som militärunderrättelsemyndigheternas tjänstemän ska medföra vid tjänsteutövning.

En tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet ska vid utförandet av ett tjänsteuppdrag presentera sig som tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet eller på begäran visa upp sitt tjänstetecken, om presentationen eller uppvisandet kan ske utan att åtgärden äventyras.

Andra identifikationer än den som avses i 1 mom. och som används vid tjänsteutövning inom militärunderrättelsemyndigheterna och som utvisar en tjänstemans ställning vid militärunderrättelsemyndigheterna godkänns av huvudstabens underrättelsechef, som också beslutar om dess användning.

Militärunderrättelsemyndigheterna ska se till att en tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet som har utfört ett tjänsteuppdrag vid behov kan identifieras.

116 §

Förfarandet i domstol

Ett tillståndsärende som gäller en metod för underrättelseinhämtning ska handläggas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam. Sammansättningen ska på det sätt som avses i 2 kap. 11 § i rättegångsbalken förstärkas med en lagfaren ledamot, om det inte är uppenbart ogrundat med hänsyn till ärendets art. Sammanträdet kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om en allmän underrätts sammanträde.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Ett yrkande om användning av en metod för underrättelseinhämtning ska göras skriftligen. Ett yrkande som gäller användning av en metod för underrättelseinhämtning ska utan dröjsmål tas upp till behandling i domstol i närvaro av den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman som är insatt i ärendet. Domstolen ska ge underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman tillfälle att bli hörd vid behandlingen av ett tillståndsärende som rör en metod för underrättelseinhämtning.

Ärendet ska avgöras skyndsamt. Behandlingen kan också ske med anlitande av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk metod för dataöverföring där de som deltar i behandlingen har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra.

I fråga om varje metod för underrättelseinhämtning finns det särskilda bestämmelser om innehållet i beslutet. Beslutet ska meddelas omedelbart eller senast när behandlingen av de ärenden om metoder för underrättelseinhämtning som anknyter till samma underrättelsehelhet har avslutats.

Om domstolen har beviljat tillstånd till teleavlyssning eller teleövervakning, får den pröva och avgöra ett ärende som gäller beviljande av tillstånd i fråga om en ny person, teleadress eller teleterminalutrustning utan att den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman är närvarande, om det har förflutit mindre än sex månader från behandlingen av det tidigare tillståndsärendet. Ärendet kan behandlas utan att nämnda tjänsteman är närvarande också om användningen av metoden för underrättelseinhämtning redan har avslutats.

Ett beslut i ett tillståndsärende får inte överklagas genom besvär. Klagan mot beslutet får anföras utan tidsbegränsning hos Helsingfors hovrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt. Också underrättelsetillsynsombudsmannen har rätt att anföra klagan över ett beslut i ett tillståndsärende som gäller användning av en metod för underrättelseinhämtning.

Vid handläggningen av ett ärende som gäller en metod för underrättelseinhämtning ska särskild vikt fästas vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

117 §

Begränsning av partsoffentlighet i vissa fall

En person vars rättigheter eller skyldigheter saken gäller har inte, trots vad som föreskrivs i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att få vetskap om informationsinhämtning enligt denna lag förrän underrättelse enligt 86 § har getts.

118 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om försvarsmakten (551/2007) en ny 8 a § som följer:

8 a §

Militär underrättelseverksamhet

Bestämmelser om Försvarsmaktens underrättelseverksamhet finns i lagen om militär underrättelseverksamhet (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014) 13, 27, 36 och 86 § som följer:

13 §

Huvudstabens behörighet att meddela föreskrifter

Samma befogenheter som tillkommer den disciplinära förman som avses i 12 § har även en förman i motsvarande uppdrag. Tjänstemän vid Försvarsmaktens underrättelsetjänst och huvudstabens underrättelseavdelning har inte i denna lag avsedda disciplinär förmans befogenheter. I övrigt bestämmer huvudstaben vem som ska anses vara en förman i motsvarande uppdrag. Dessutom kan huvudstaben, med avvikelse från föreskrifterna om de administrativa och militära befogenheterna, meddela föreskrifter om de inbördes disciplinära befogenheterna för de disciplinära förmän som är överordnade kommandören för ett truppförband.

Riksdagens svar RSv 290/2018 rd

27 §

Förrättande av förundersökning

Då ett brott som avses i militära rättegångslagen har kommit till en disciplinär förmans kännedom eller då det finns skäl att misstänka att ett sådant brott har begåtts, ska den disciplinära förmannen utan dröjsmål se till att förundersökning görs. Vid undersökningen tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs om förundersökning i brottmål.

Förundersökning ska också göras när en åklagare som avses i 4 § 1 mom. i militära rättegångslagen förordnar det.

Förundersökningen av ett brott som en tjänsteman vid Försvarsmaktens underrättelsetjänst misstänks för ska göras av huvudstaben så som föreskrivs i 35—41 §.

36 §

Huvudstabens tjänstemän som sköter förundersökning

Förundersökning görs och de befogenheter som har samband med detta utövas av tjänstemän vid huvudstabens juridiska avdelning enligt följande:

1) försvarsmaktens assessor och en militärjurist utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman som hör till befälet och för en anhållningsberättigad tjänsteman,

2) överdetektiven och en yrkesmilitär som avses i lagen om försvarsmakten och som har förordnats till en förundersökningsuppgift eller en annan tjänsteman som har förordnats till uppgiften utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman och utredare.

Enskilda förhör och andra undersökningsåtgärder kan ges i uppdrag åt en utredare enligt 28 § 3 mom.

Bestämmelser om tjänster, om utnämning till tjänster, förordnande till en uppgift och behörighetsvillkor för tjänster och uppgifter i fråga om de tjänstemän som avses i 1 mom. finns i lagen om försvarsmakten.

86 §

Behörighet vid förebyggande och avslöjande av brott

Vid försvarsmaktens förebyggande och avslöjande av brott sörjs det för att brott som anknyter till underrättelseverksamhet som riktar sig mot Finland på det militära försvarets område och till sådan verksamhet som äventyrar syftet med det militära försvaret förebyggs och avslöjas.

Det uppdrag som i 1 mom. föreskrivs för försvarsmakten begränsar inte skyddspolisens i lag föreskrivna behörighet.

Centralkriminalpolisen sörjer för att ett sådant brott som anknyter till underrättelseverksamhet som riktar sig mot Finland på det militära försvarets område och ett sådant brott som äventyrar syftet med det militära försvaret reds ut.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 92 b § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 b §, sådan den lyder i lag 528/2005, som följer:

92 b §

Vittnesarvode, belöning för tips och arvode som betalas för användning av informationskälla

Skattepliktig inkomst är inte

1) ersättning enligt lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972) av statens medel för kostnader för resa och uppehälle samt för ekonomisk förlust,

2) ersättning eller arvode som en myndighet betalar eller förmedlar för information som har bidragit till att ett brott har förebyggts eller utretts, en gärningsman har gripits eller den nytta som ett brott har medfört har återfåtts,

3) arvode som en myndighet betalar en i lagen om militär underrättelseverksamhet (/) och i polislagen (872/2011) avsedd informationskälla för inhämtande av uppgifter som är av betydelse för skötseln av ett underrättelseuppdrag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 11.3.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare